

Összefoglaló az Allergia-parlagfű kerekasztal 2011. február 23-i üléséről

Az ülésre 2011. február 23-án, a Képviselői irodaház 562. számú termében került sor.

Levezető elnök: *Bartos Mónika* országgyűlési képviselő, a kerekasztal társelnöke.

Részvevők:

Bartos Mónika országgyűlési képviselő (Fenntartható fejlődés bizottság), *Dr. Bándi Gyula* (PPKE), *Békássy Csaba*, *Dr. Bíró Eszter* (EKE), *Exner Tamás* (PME), *Dr. Hajósy Adrienne* (ZN), *Ignéczi Tibor* (LAKSZ), *Jáger János* (OT küldött), *Dr. Juhászné Halász Judit* (PME), *Jura Csaba*, *Dr. Kelen Andrásné* (PME), *Kövér Mónika* (MSZP), *Matuka Anna*, *Dr. Nékám Kristóf* (MAKIT), *Dr. Páldy Anna* (NEFMI), *Pós Péter* (ABOSZ), *Prutkay János* (NFGM), *Dr. Schaller Ernő* (KIM), *Dr. Simonyi Péter* (OGY), *Sogrik György* (AH Rt.), *Dr. Stágel Bence* országgyűlési képviselő (Ifjúsági, szociális, családügyi és lakhatási bizottság), *Szabó Rebeka* országgyűlési képviselő (Mezőgazdasági bizottság), *Szaunder Mihály* (OGY), *Szekeres Viktor*, *Verő Krisztina* (PME), *Zábráczki László* (JOBBIK),

Program:

1. *Exner Tamás*: A teljes lefedettségű (hézagmentes) parlagfű-térképezés és parlagfű-mentesítés lehetőségeiről az egészség védelmének érdekében

Felkért opponens: *Dr. Nékám Kristóf* egyetemi tanár, az Allergia-parlagfű kerekasztal egészségügyi munkacsoportjának vezetője

2. *Dr. Bándi Gyula* egyetemi tanár, az Allergia-parlagfű kerekasztal jogi munkacsoportjának vezetője: A Jogi Munkacsoport eddigi eredményeiről

3. Hozzászólások, vita

Ad 1.

Exner Tamás előadásában kutatásai eredményét ismertette, melyek 4 különböző adottságú, Közép-magyarországi területen (Üröm, Szigetszentmárton, Ivánca és Petri térségében) végeztek. A vizsgálatok 2010 szeptemberében-októberében, 3 hónappal a mentesítési kötelezettség határideje után folytak, minden, 1000 tónél nagyobb összefüggő parlagfűfolt dokumentálásával.

A parlagfű túlnyomórészt külterületen (98%), mezőgazdasági művelés alatt álló földeken (99%) volt jellemző. A fertőzés 82%-a a napraforgó táblákon volt megtalálható.

Az előadás részletezte a parlagfűfertőzés gazdasági kárait. "A parlagfű, mint invazív gyomnövény mintegy 32 milliárd forint veszteséget okoz az agráriumban, a kieső termésmennyiség, a gyomosodás okozta káros hatások miatt. Allergén pollenjének közegészségügyi hatása pedig a táppénzen töltött munkanapok, az egészségügyi ellátás és a fogyasztott gyógyszerek tekintetében - a becslések szerint - közel 40 milliárd forintnyi kárt okoz."

Az előadás vetített képanyaga az összefoglaló mellékletében található.

Dr. Nékám Kristóf felkért hozzászóló előadásában a parlagfű direkt egészségügyi terheit ismertette.

Az éghajlatváltozás a parlagfű-helyzet megítélését is változtatja, két körülmény miatt:

- A hőmérséklet növekedés hatása felbecsülhetetlen, a pollenspektrumot is változtatja.

- A széndioxid szint kétszeres emelkedése 60-90% parlagfű pollenzám növekedéssel jár, főleg városi környezetben, amerikai kutatók adatai szerint. (Wayne, 2002).

A légszennyezettség növekedése miatt nagyobb mennyiségű pollent termel a növény, több stresszfehérje termelődik a szennyeződés ellen védekező növényben, az allergén fehérjék mennyisége és erőssége nő (Schenk, 2009).

A parlagfű-antitestek befolyásolják az ember antitest terhelését (Eger és Nyíregyháza adatainak összehasonlítása), a parlagfűpollen az többi allergén hatását fokozza.

Az előadás bemutatta a gazdasági károk növekvő - becsült - értékeit, és összehasonlításokat tett az EU országok és Magyarország parlagfű-kárai között.

Az előadás vetített képanyaga az összefoglaló mellékletében található.

Ad 2.

Dr. Bándi Gyula egyetemi tanár a jogszabályi helyzetet és annak várható, illetve javasolt változásait ismertette.

A szabályozás múltjáról az alábbi megállapításokat emelte ki:

- 2001-ben alkotmánybírósági határozat született a parlagfű-kérdés szabályozásának tárgyában.
- Már 2003-ban megszületett az összes kívánatos jogi szabály-javaslat, sajnálatos, hogy ezek nem valósultak meg.
- 2008-ban a kerekasztal országgyűlési határozat-tervezetet dolgozott ki, amely akár egy új javaslatához is jó kiindulás lehet (a parlagfű pártsemleges).

Jelenleg problémát jelent a kötelező védekezés elrendelhetősége, és az is gond, hogy a parlagfű-kérdés tárcaközi jellege megszűnt, "belterjes" mezőgazdasági üggyé vált. Az új kormányhivatalok működéséről csak jövőre lesznek tapasztalatok.

Javaslat: Meg kell teremteni a hatáskörök harmonizációját, a szankcionálást. Nem új jogszabályra, hanem hatékony hatóságra lenne szükség az eredményes parlagfű-ellenes védekezéshez.

Ad 3.

Szabó Rebeka ismertette a - hetente ülésező minisztériumi bizottság - eddigi tevékenységét, amely éppen csak elkezdődött.

Dr. Juhászné Halász Judit sérelmezte, hogy a minisztériumi bizottság képviselője - ígérete ellenére - nem jelent meg a kerekasztal ülésén.

Dr. Hajósy Adrienne a két csoport (a minisztériumi bizottság és a kerekasztal) közti kapcsolatot, illetve a két csoport hierarchiája iránt érdeklődött. Halász Judithhoz hasonlóan aggodalmát fejezte ki, hogy a civilek ingyenes, önkéntes munkája, melyet e kerekasztal tevékenysége során fejtenek ki, nem, vagy nem a civilek szándékai szerint fog érvényesülni.

Bartos Monika ismertette a két csoport viszonyát. A minisztériumi csoport felé Szabó Rebekával együtt "nagykövetként" működnek, innen viszik a tudást oda. A kerekasztal ajánlásainak befogadására a minisztériumi csoportot semmi nem kötelezi természetesen.

Dr. Páldy Anna érdeklődött a VM és az ÁNTSZ viszonyáról, mert a minisztériumi csoportban történő részvételre az ÁNTSZ nem kapott felkérést. Javasolta, hogy az egészségügyet vonják be a munkába, ugyanúgy, mint ahogyan az a korábban működött tárcaközi bizottság esetében történt. Álláspontja szerint az 1 milliárd forintos támogatásból az egészségügynek is

részesednie kellene. A monitorozás, a betegek gyógyítása és a tudatformálás terén az ÁNTSZ eddig is fontos és jól elszámolható munkát végzett. Támogatás hiányában veszélyben van a monitoring állomások működése, holott a szezonban a közvélemény tájékoztatására ugyanolyan szükség lenne, mint az elmúlt években.

Jáger János javasolta, hogy az EU földalapú támogatásában csak az részesüljön, aki "nem árt", azaz védekezik a parlagfű ellen.

Szekeres Viktor lakóhelye, Biatorbágy tapasztalatairól beszélt. Megfigyelése szerint a városból kiköltözők tünetei annak ellenére csökkennek, hogy Biatorbágyon is terjedőben van a parlagfű.

Dr. Bíró Eszter két kérdést vetett föl: milyen kapcsolat van az Országgyűlés Fenntartható fejlődés bizottsága és a kerekasztal között, továbbá kérdezte, hogy az újonnan alakult minisztériumi bizottság kinek tartozik beszámolni. Álláspontja szerint továbbra is tárcaközi bizottságra lenne szükség, a problémakör összetettsége miatt. Fölöslegesnek tartja a jogszabályok alapvető változtatását, különösen egy új parlagfű-törvény megalkotását.

Bartos Monika ismertette, hogy a kerekasztal a Fenntartható fejlődés bizottsághoz tartozik. Mi vagyunk a bizottság egyetlen kerekasztala, mióta a GMO kerekasztal megszűnt. A kerekasztal a bizottságon keresztül fejthetné ki leghatékonyabban a tevékenységét. A kerekasztal szakértői parlamenti kérdés, interpelláció, jogszabály-módosító javaslat tervezeteinek összeállításával járulhatna hozzá a képviselők munkájához, akik azután a legmagasabb szinten, az Országgyűlésben tudnának érvényt szerezni a jó javaslatoknak. A minisztériumi csoport a miniszternek tartozik beszámolási kötelezettséggel.

Pós Péter, aki először vett részt az újjáalakult kerekasztal ülésén, gratulált az előadóknak. Felhívta a figyelmet, hogy az alkotmányozási folyamatban méltó helyen kellene szerepelnie a parlagfű-problémának.

Dr. Kelen Andrásné szerint kétségbeejtő a helyzet, amit a politikának kell megváltoztatnia. A növényvédelem most szabad kezet kapott, holott eddig sem tényleges elkötelezettséget nem mutatott, sem a betegek szempontjából érdemi eredményt nem ért el a helyzet javítására. Ismeretes, hogy a növényvédelem 20 ezer hektárnál többet nem kényszerkaszált évente, ezért sérelmesnek tartja, hogy a támogatás teljes összegével egyedülként rendelkezik. Többször kértük a parlagfű-mentesítési intézkedések összehangolását, a kényszerkaszálás feltételeinek szigorítását. Aggasztó jel, hogy ehelyett a tervezés alatt álló új jogszabályban a kényszerkaszálásra vonatkozó ígét a "végre kell hajtani"-ról "végrehajthatják"-ra változtatnák.

Budapest, 2011. március 5.

Saját jegyzetei alapján összeállította: *Hajósy Adrienne*